

STATYSTYKA WIEDZA ROZWÓJ

KONFERENCJA NAUKOWA Z OKAZJI
MIĘDZYNARODOWEGO ROKU STATYSTYKI
Łódź, 17-18 październik 2013 r.

RACHUNKI NARODOWE | STATYSTYKA FINANSÓW PUBLICZNYCH

MARIA JEZNACH, OLGA LESZCZYŃSKA-LUBEREK
DEPARTAMENT RACHUNKÓW NARODOWYCH, GUS

RACHUNKI NARODOWE

- Rachunki narodowe jako narzędzie integrujące wyniki badań ze wszystkich obszarów statystyki publicznej

Zalety

- Dane produkowane przez te statystyki, dzięki swojej wewnętrznej spójności zakresowej, pojęciowej, klasyfikacyjnej, mogą być do siebie odnoszone i rzetelnie oraz kompleksowo opisywane. Stanowią podstawę do prowadzenia dobrych jakościowo, a zatem wiarygodnych bieżących analiz statystycznych, społeczno-gospodarczych oraz prognoz.

Ograniczenia

- Użytkownicy danych z rachunków narodowych muszą być świadomi ograniczeń systemu rachunków narodowych. Stąd tak duże znaczenie ma edukacja statystyczna polegająca na budowaniu obiektywnego obrazu zalet i ograniczeń systemu i wskazywaniu alternatywnych możliwości badań i analiz w obszarach, w których system rachunków narodowych, nawet z rozwiniętymi rachunkami satelitarnymi, może okazać się niewystarczający.

RACHUNKI NARODOWE

System rachunków narodowych – od przeszłości do rachunków współczesnych

- Rok **1934** - pierwszy oficjalny rachunek dochodu narodowego opracowany przez Simona Kuznets'a (nagroda Nobla w 1971 r.), a siedem lat później, w 1941 r. – przez Richarda Stone'a (nagroda Nobla w 1984 r.);
- Rok **1947** - raport Richarda Stone'a p.t. Definicja i pomiar dochodu narodowego i innych kluczowych agregatów (*Definition and measurement of the national income and related totals*),

(stał się podstawą dla opracowania pierwszego światowego podręcznika SNA'53)

- ***System Rachunków Narodowych 1953 (skr. ang. SNA'53)***

Podręcznik składał się z zestawu sześciu prostych rachunków: finalne wydatki na PKB, dochód narodowy, krajowe środki trwałe, dochody do dyspozycji, zadłużenie gospodarstw domowych i sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz rachunek zagranicy, opisanych na 46 stronach.

RACHUNKI NARODOWE

System rachunków narodowych – od przeszłości do rachunków współczesnych

- ***System Rachunków Narodowych 1968 (skr. ang. SNA'68)***

SNA'68 wprowadził zasady podziału na sektory dla jednostek uczestniczących w transakcjach pieniężnych dla wszystkich krajowych sektorów instytucjonalnych z rozwiniętymi rachunkami niefinansowymi i finansowymi (SNA1953 identyfikowało tylko dwa sektory: sektor gospodarstw domowych i sektor instytucji rządowych i samorządowych). Nowe SNA opisywało również podział na producentów rynkowych i nierynkowych. Dla porównania, SNA1953 mówiło o sprzedaży towarów i usług dla zysku (pod pojęciem „działalności”) oraz o „pozostałych producentach”.

- ***System Rachunków Narodowych 1993 (skr. ang. SNA'93)***

SNA1993, zgodny z innymi światowymi podręcznikami takimi, jak „Podręcznik zagranicznych inwestycji bezpośrednich” wydany przez OECD, czy „Podręcznik bilansu płatniczego i statystyki finansów publicznych, zawiera rozwinięcie (z 4 do 16) rachunków dla sektorów instytucjonalnych, wprowadzono pojęcie „usług pośrednictwa finansowego mierzonych pośrednio”, podzielono produkcję sektora instytucji rządowych i samorządowych na usługi świadczone dla odbiorców indywidualnych i ogólnospołeczne oraz dokonano wielu innych zmian.

RACHUNKI NARODOWE

System rachunków narodowych – od przeszłości do rachunków współczesnych

- ***System Rachunków Narodowych 2008 (skr. ang. SNA 2008)***

SNA 2008 obowiązuje od 2010 r. Jest to piąta edycja systemu, młodsza o ponad pięćdziesiąt lat od pierwszej i stanowi odpowiedź na sformułowany w 2003 r. przez Komisję Statystyczną Narodów Zjednoczonych (UNSC) postulat aktualizacji systemu rachunków narodowych (SNA'93) tak, aby stały się bardziej spójne ze zmieniającym się otoczeniem ekonomicznym, postępem dokonany w pracach metodologicznych oraz potrzebami użytkowników.

Zmiany sformułowane w procesie rewizji SNA można podzielić na pięć grup tematycznych:

- aktywa,
- sektor finansowy,
- globalizacja i zagadnienia z nią związane,
- sektor instytucji rządowych i samorządowych oraz sektor publiczny,
- sektor nieformalny (*ang. informal sector*).

RACHUNKI NARODOWE

System rachunków narodowych – od przeszłości do rachunków współczesnych

Europejski system rachunków narodowych i regionalnych ESA – jako europejski odpowiednik światowego systemu rachunków narodowych SNA

- Pierwszy podręcznik, pt. „**Europejski System Zintegrowanych Rachunków Ekonomicznych**” (ang. *European System of Integrated Economic Accounts*), został opracowany w **1970** r. przez Urząd Statystyczny Wspólnot Europejskich. Był on wspólnotową wersją systemu rachunków narodowych Organizacji Narodów Zjednoczonych. System zaczął obowiązywać począwszy od danych dla 1970 r.
- Drugie wydanie ESA, pod skróconą nazwą **ESA'79**, miało miejsce w 1978 r. i było uaktualnioną wersją wydania pierwszego. Zawierało poprawki, wyjaśnienia i uzupełnienia wypracowane na Grupach Roboczych ds. Rachunków Narodowych, a także szereg poprawek edytorskich. Najważniejsze nowe rozwiązania dotyczyły sposobu rejestracji podatku VAT (rejestracja netto), a także włączono nowy dziewiąty rozdział dotyczący pomiaru zmian cen i wolumenu. Druga edycja ESA1979 została przetłumaczona na język polski przez działający wtedy przy GUS Ośrodek Badawczo-Rozwojowy.

RACHUNKI NARODOWE

System rachunków narodowych – od przeszłości do rachunków współczesnych

- **ESA'95** to trzecia edycja podręcznika opublikowana pod nazwą „Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych” (ang. *European System of National and Regional Accounts*), która będzie obowiązywać państwa UE do 1 września 2014 r.

ESA'95 ma trwałą podstawę prawną. Zostało wprowadzone do stosowania Rozporządzeniem Rady (WE) nr 2223/96 z dnia 25 czerwca 1996 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych we Wspólnocie.

W sierpniu 2000 r. GUS opublikował polską wersję ESA'95.

Wszystkie wymienione wyżej wersje ESA pozostawały generalnie zgodne z obowiązującymi równoległe wersjami systemu rachunków narodowych rekomendowanymi przez ONZ. Różnice wynikały ze specyfiki wykorzystania systemu w krajach Unii Europejskiej.

RACHUNKI NARODOWE

System rachunków narodowych – od przeszłości do rachunków współczesnych

- **ESA 2010** zaktualizowaną wersją ESA'95.

Umocowanie prawne - Rozporządzenie PE i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej.

Nowe rozporządzenie składa się z trzech części:

- część I - tekst prawny,
- część II - załącznik A, opis metodyczny,
- część III - załącznik B, tablice transmisji danych.

Całe ESA 2010 liczy 727 stron, w tym załącznik A – 636 stron (dla porównania, załącznik A ESA'95 liczy 356 stron).

Zgodnie z art. 5 pkt. 1 ESA 2010 ma być zastosowane po raz pierwszy do danych opracowanych zgodnie z załącznikiem B, z wymogiem transmisji począwszy od dnia 1 września 2014 r. Do tego czasu państwa członkowskie przekazują do Komisji Europejskiej (Eurostat) rachunki i tablice opracowane zgodnie z ESA'95.

RACHUNKI NARODOWE

ESA 2010 – nowy standard metodyczny rachunków narodowych

- Implementacja ESA 2010 do statystyk narodowych kluczowym zadaniem tak dla statystyki polskiej, jak i europejskiej w najbliższym czasie.
- Struktura podręcznika ESA2010 jest zgodna z wytycznymi opracowanymi przez ONZ, MFW, Eurostat, OECD i Bank Światowy przy budowaniu światowego podręcznika SNA 2008. Różnice dotyczą sposobu prezentacji i stopnia uszczegółowienia niektórych wytycznych, co wynika ze specyfiki UE.
- Uzupełnienie schematu rachunków zasadniczych o tablicę uzupełniającą dotyczącą nabytych uprawnień w ramach systemów emerytalnych.
- Nacisk na rachunki satelitarne, co ma potwierdzenie we wprowadzeniu do podręcznika nowego rozdziału poświęconego temu zagadnieniu.
- ESA 2010 odzwierciedla warunki i dane wymagane w Unii Europejskiej. Jest spójny pojęciowo i klasyfikacyjnie ze stosowanymi w statystykach społecznych i gospodarczych. Taka harmonizacja ułatwia tworzenie powiązań i porównań z danymi pochodzącymi z tych statystyk, dzięki czemu zapewniona jest należyta jakość danych w rachunkach narodowych.

RACHUNKI NARODOWE

ESA 2010 – nowy standard metodyczny rachunków narodowych

ESA 2010 a ESA 1995

Podobieństwa

- ESA 2010, tak jak poprzedni standard metodologiczny (ESA1995), stosuje dwa sposoby prezentacji procesów zachodzących w gospodarce, tj. poprzez grupowanie jednostek instytucjonalnych w sektory instytucjonalne oraz poprzez grupowanie lokalnych jednostek rodzaju działalności wg rodzajów działalności. Zmianie nie uległy zasady dotyczące: przepływów i stanów, transakcji (w tym: zmiany ukierunkowania transakcji, rozkład transakcji, zmiana podmiotów transakcji), pozostałych zmian w aktywach, zasobów, zasad księgowych (podwójne/poczwórne księgowanie), wyceny, czasu rejestracji, konsolidacji, rejestrowania netto, prezentowania sekwencji rachunków, pozycji bilansujących, najważniejszych agregatów i przepływów międzygałęziowych

Zmiany

- ESA 2010 różni się od ESA 95 zarówno pod względem zakresu, jak i przyjętych pojęć. Większość tych różnic odpowiada różnicom pomiędzy SNA1993 a SNA2008
- Zmiany w ESA2010 w porównaniu do ESA95 nie są ograniczone do zmian w sferze pojęciowej. Wprowadzono zasadnicze zmiany w zakresie systemu. Dodane zostały rozdziały dotyczące rachunków satelitarnych, rachunków sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz rachunków zagranicy. W istotnym stopniu rozszerzone zostały rozdziały dotyczące rachunków kwartalnych i regionalnych

RACHUNKI NARODOWE

ESA 2010 – nowy standard metodyczny rachunków narodowych

Dla rachunków narodowych spośród 44 zmiennych, zidentyfikowanych przy zmianie ESA1995 na ESA2010, za kluczowe uznano 27. Są to:

1. Badania i rozwój (B+R) jako akumulacja brutto
 - 1a B+R tworzona przez producentów rynkowych
 - 1b B+R tworzona przez producentów nierynkowych
2. Wycena produkcji na własne cele finalne u producentów rynkowych
3. Pozostałe ubezpieczenia majątkowe i osobowe – pomiar produkcji globalnej oraz odszkodowania i świadczenia z tytułu katastrof
4. Systemy uzbrojenia w sektorze instytucji rządowych i samorządowych jako aktywa kapitałowe
5. Koszty likwidacji dużych aktywów kapitałowych
6. Klasyfikacja jednostek do sektora instytucji rządowych i samorządowych, publicznego i prywatnego
7. Małe narzędzia
8. VAT – trzecia część zasobów własnych UE
9. Instrumenty dłużne objęte indeksacją
10. Bank Centralny – alokacja produkcji
11. Jednostki pomocnicze jako jednostki instytucjonalne

RACHUNKI NARODOWE

ESA 2010 – nowy standard metodyczny rachunków narodowych

12. Opcje na akcje dla pracowników
13. Superdywidendy
14. Jednostki specjalnego przeznaczenia za granicą i pożyczki rządowe
15. Centrale i spółki holdingowe
16. Podsektory sektora instytucji finansowych (S.12)
17. Ulepszenia gruntów jako oddzielne aktywa
18. Gwarancje
19. Specjalne Prawa Ciągnięcia (SDRy) Międzynarodowego Funduszu Walutowego jako aktywa i zobowiązania
20. Ulgi podatkowe do zapłacenia
21. Wyroby wysłane za granicę w ramach obrotu uszlachetniającego
22. Pośrednictwo handlowe (merchanting)
23. Pracownicze systemy emerytalne
24. Opłaty związane z pożyczaniem papierów wartościowych i kredytami/pożyczkami w złocie
25. Działalność budowlana za granicą
26. Reasekuracja
27. FISIM pomiędzy instytucjami finansowymi będącymi rezydentami i nierezydentami

RACHUNKI NARODOWE

ESA 2010 – nowy standard metodyczny rachunków narodowych

Strona Produkcji	P.1	P.2	B.1g	D.21	D.31
1a	+		+		
1b	0/+		0/+		
4	-/+	-/0	0/+		
21					

Strona Rozdysponowania	P.3 (S15)	P.3 (S14)	P.3 (S13)	P.5	P.51g	P.52	P.53	P.61	P.62	P.71	P.72
1a				+	+				+		+
1b		-/+	-/+	+/0	+/0				+		+
4			-/+	+/0	+/0						
21								-	+		

RACHUNKI NARODOWE

ESA 2010 – nowy standard metodyczny rachunków narodowych

Objaśnienia do tablicy:

1a – B+R tworzona przez producentów rynkowych

1b – B+R tworzona przez producentów nierynkowych

4 – Systemy uzbrojenia w sektorze instytucji rządowych i samorządowych jako aktywa kapitałowe

P.1 – produkcja globalna; P.2 – zużycie pośrednie; B.1g – wartość dodana brutto

D.21 – podatki od produktów

D.31 – dotacje do produktów

P.3(S15); P.3(S14); P.3(S15) – spożycie w sektorach instytucjonalnych

P.5 – akumulacja; P.51g – nakłady brutto na środki trwałe; P.52 – przyrost rzeczowych środków obrotowych; P.53 nabycie pomniejszone o rozdysponowanie aktywów o wyjątkowej wartości

P.61 – eksport towarów; P.62 – eksport usług

P.71 – import towarów; P.72 – import usług

(+) wpływ pozytywny (-) wpływ negatywny (X) wpływ pozytywny lub negatywny (0) wpływ neutralny

RACHUNKI NARODOWE

ESA 2010 – nowy standard metodyczny rachunków narodowych

Implementacja ESA2010 jest przedsięwzięciem wymagającym bardzo dużego zaangażowania, w szczególności:

- rewizja danych wstecz (od danych za 1995 r. – na poziomie krajowym, od danych za 2000 r. – na poziomie regionalnym) zgodnie z nową metodologią, pod nowy program transmisji TP ESA 2010 – pierwsza transmisja we wrześniu 2014 r.;
- popularyzacja wiedzy w zakresie implementacji ESA 2010 wśród użytkowników danych oraz współuczestników procesu tworzenia danych z rachunków narodowych;
- współpraca z gestorami danych, których udział w pracach wdrożeniowych jest niezbędny.

STATYSTYKA FINANSOWA SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH (GFS)

GUS pełni kluczową rolę w opracowywaniu statystyk sektora instytucji rządowych i samorządowych zgodnie z wytycznymi Unii Europejskiej.

Zakres opracowywanych danych obejmuje, m.in.:

- roczne i kwartalne rachunki finansowe i niefinansowe sektora,
- dane na potrzeby procedury nadmiernego deficytu (EDP), tzw. notyfikacja fiskalna,
- informacje w układzie Klasyfikacji Wydatków Sektora Instytucji Rządowych i Samorządowych według Funkcji (COFOG), oraz
- kwestionariusz dotyczący jednostek kontrolowanych przez rząd a sklasyfikowanych poza sektorem.

Dostępny jest *Opis źródeł i metod stosowanych przy opracowywaniu danych na potrzeby EDP* oraz *Podręcznik Statystyki Sektora Instytucji Rządowych i Samorządowych*. W sposób ciągły prowadzone są prace analityczne dotyczące zakresu podmiotowego sektora oraz metodyczne mające na celu właściwe odzwierciedlenie nowych zjawisk i bieżącą implementację wytycznych wydawanych przez Komisję Europejską (Eurostat).

GFS – STAN OBECNY

Zakres statystyk opracowywanych na potrzeby EDP określa rozporządzenie Rady (WE) nr 479/2009 z dnia 25 maja 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, z późniejszymi zmianami.

Wymogi dotyczące zakresu i częstotliwości przekazywania pozostałych informacji określają:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1392/07 z dnia 13 listopada 2007 roku zmieniające Rozporządzenie (WE) nr 2223/96 w odniesieniu do przekazywania danych z zakresu rachunków narodowych – tzw. Program transmisji danych ESA'95;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2002 z dnia 10 czerwca 2002 roku w sprawie kwartalnych rachunków niefinansowych sektora instytucji rządowych i samorządowych;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 501/2004 z dnia 10 marca 2004 roku w sprawie kwartalnych rachunków finansowych instytucji rządowych i samorządowych;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1222/2004 z dnia 28 czerwca 2004 roku dotyczące opracowywania i przekazywania kwartalnych danych dotyczących długu publicznego.

Wszystkie informacje muszą być ze sobą spójne oraz porównywalne w czasie.

GFS – „ZMIENIAJĄCY SIĘ” STAN OBECNY

Komisja Europejska (Eurostat) jest prawnie zobligowana do systematycznej oceny jakości statystyk sektora instytucji rządowych i samorządowych przekazywanych przez państwa członkowskie. Jakość definiowana jest jako zgodność z zasadami rachunkowości (ESA), kompletność, wiarygodność, terminowość dostarczania oraz spójność.

Narzędzia służące do realizacji tego zadania:

- weryfikacja przekazywanych danych w procedurach pisemnych,
- wizyty konsultacyjne (ang. *dialogue visit*),
- misje konsultacyjne dotyczące danych źródłowych (ang. *upstream dialogue visit*) – od 2010 r.,
- inspekcje metodyczne (ang. *methodological visit*).

Nowe – prewencyjne podejście do zarządzania jakością w GFS:

- dokonywanie wewnętrznej oceny ryzyka (przez państwa członkowskie),
- zwrócenie większej uwagi na dane kwartalne,
- implementacja zarządzania jakością do procesów EDP – z wykorzystaniem Europejskiego Kodeksu Praktyk Statystycznych,
- promowanie w finansach publicznych rachunkowości bazującej na memoriale.

GFS – „ZMIENIAJĄCY SIĘ” STAN OBECNY

Wzrost znaczenia statystyk sektora w związku z wydarzeniami gospodarczymi ostatnich lat i pogłębiającymi się problemami finansowymi wielu państw europejskich przyczynił się do znacznej intensyfikacji współpracy międzynarodowej i międzyresortowej.

- Koordynacja prac realizowanych przez GUS, Ministerstwo Finansów (MF) i Narodowy Bank Polski (NBP) na forum powołanego przez Prezesa GUS w 2004 r. Zespołu ds. Statystyki Sektora Instytucji Rządowych i Samorządowych. W roku 2013 do zarządzenia powołującego zespół wprowadzone zostały zmiany wzmacniające pozycję GUS i w sposób jednoznaczny określające jego decydującą rolę w odniesieniu do metodyki opracowywania statystyk sektora.
- Współpraca z coraz większą ilością instytucji dostarczających dane.
- Rozwój współpracy z Najwyższą Izbą Kontroli (NIK) oraz Regionalnymi Izbami Obrachunkowymi (RIO) w kontekście zagadnień związanych z zarządzaniem jakością w statystyce finansowej sektora instytucji rządowych i samorządowych
- Wzrost znaczenia prac metodycznych, których celem jest dokonywanie ocen potencjalnego wpływu na statystyki sektora instytucji rządowych i samorządowych planowanych przedsięwzięć infrastrukturalnych i reform, np. budowa autostrad w formule partnerstwa publiczno-prywatnego, czy zmiany w systemie emerytalnym.

GFS – DALSZE KIERUNKI ROZWOJU

Inicjatywy legislacyjne UE, które wyznaczają kierunki rozwoju statystyk finansowych sektora instytucji rządowych i samorządowych:

- Rozporządzenie Rady (UE) nr 679/2010 z dnia 26 lipca 2010 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 479/2009 w odniesieniu do jakości danych statystycznych w kontekście EDP;
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady: Rzetelne zarządzanie jakością w statystyce europejskiej COM(2011)211 z dnia 15 kwietnia 2011 roku;
- tzw. sześciopak, w tym:
 - Dyrektywa Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich
- Decyzja delegowana Komisji z dnia 29 czerwca 2012 r. (2012/678/UE) w sprawie postępowania wyjaśniających i grzywien związanych z manipulowaniem danymi statystycznymi, o których mowa w rozporządzeniu PE i Rady (UE) nr 1173/2011 w sprawie skutecznego egzekwowania nadzoru budżetowego w strefie euro;
- tzw. dwupak.

Cel:

- zmiana podejścia do statystyk sektora instytucji rządowych i samorządowych z korekcyjnego na prewencyjne, oraz
- zwiększenie efektywności koordynacji polityk fiskalnych i gospodarczych w ramach Unii Europejskiej.

GFS – DALSZY KIERUNKI ROZWOJU

Dyrektywa Rady 2011/85/UE w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich przypomina, że dostępność i jakość danych ESA95 ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia właściwego funkcjonowania unijnego nadzoru budżetowego. Jednocześnie nakłada na państwa członkowskie UE nowe obowiązki dotyczące opracowywania i publikacji danych dotyczących sektora instytucji rządowych i samorządowych, w tym:

- miesięcznych informacji o dochodach, wydatkach i wyniku podsektora centralnego i ubezpieczeń społecznych,
- kwartalnych informacji o dochodach, wydatkach i wyniku podsektora lokalnego,
- rocznych informacji o warunkowych zobowiązaniach mających potencjalny silny wpływ na sytuację budżetową (gwarancje, pożyczki zagrożone, zobowiązania przedsiębiorstw publicznych, umowy partnerstwa publiczno prywatnego),
- tablicy obrazującej metody przejścia z danych w ujęciu kasowym na dane oparte na standardach ESA.

Nowe badanie w PBSSP2014 realizowane przez MF i GUS:
Dane fiskalne na potrzeby nadzoru budżetowego UE.

GFS – POZOSTAŁE OBSZARY ZMIAN

Decyzja delegowana Komisji z dnia 29 czerwca 2012 r. (2012/678/UE) w sprawie postępowań wyjaśniających i grzywien związanych z manipulowaniem danymi statystycznymi, o których mowa w rozporządzeniu PE i Rady (UE) nr 1173/2011 w sprawie skutecznego egzekwowania nadzoru budżetowego w strefie euro to:

- pierwsza decyzja delegowana w obszarze statystyki,
- pierwszy dokument, w którym zdefiniowano pojęcie wprowadzenia w błąd w odniesieniu do danych o deficycie i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (jako wynikające z umyślnego działania lub poważnego zaniedbania),
- pierwszy dokument dający KE prawo prowadzenia inspekcji w państwie członkowskim,
- pierwszy dokument umożliwiający nałożenie kar finansowych na kraj w przypadku udowodnienia wprowadzenia w błąd odnośnie danych opracowywanych na potrzeby EDP.

Decyzja dotyczy państw strefy euro a dla Polski na znaczenie w kontekście dotyczącego wszystkich krajów UE projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przekazywania i jakości statystyk związanych z procedurą dotyczącą zakłóceń równowagi makroekonomicznej, tzw. MIP, w którym proponuje się wprowadzenie podobnych mechanizmów.

GFS – POZOSTAŁE OBSZARY ZMIAN

Zwiększona koordynacja polityk fiskalnych i gospodarczych w ramach Unii Europejskiej przekłada się na nowe procedury i harmonogramy opracowań projektów budżetów oraz aktualizacji programów konwergencji, co ma bezpośrednie znaczenie dla prac GUS oraz terminy przekazywania danych wykorzystywanych przy opracowywaniu danych na potrzeby EDP.

- Nowe harmonogramy już w projekcie PBSSP2014.
- Propozycja DG ECFIN dotycząca skrócenia terminu opracowania tzw. notyfikacji październikowej.

Inicjatywa KE dotycząca oceny adekwatności Międzynarodowych Standardów Rachunkowości Sektora Publicznego (International Public Sector Accounting Standards - IPSAS) dla zastosowania przez państwa członkowskie do wszystkich podsektorów sektora instytucji rządowych i samorządowych i w konsekwencji idea opracowania bazujących na IPSAS standardów dopasowanych do specyfiki sektora publicznego i zbliżonych do rozwiązań i definicji wykorzystywanych na potrzeby statystyki (ESA).

GFS – ZMIANY WYNIKAJĄCE Z ESA2010

ESA2010 wprowadza zmiany o charakterze metodycznym do statystyk sektora instytucji rządowych i samorządowych. Za najważniejsze, mogące mieć wpływ na wartość deficytu / nadwyżki lub długu sektora należy uznać:

- zweryfikowane wytyczne, dotyczące określania zakresu podmiotowego sektora, tj. zmiany w zasadach przeprowadzania testu dotyczącego nierynkowego charakteru działalności jednostek oraz w kryteriach dotyczących oceny, czy dana jednostka niefinansowa jest kontrolowana przez sektor;
- zmiany w rejestracji transakcji związanych z systemami emerytalnymi;
- zmiany w podejściu do transakcji na instrumentach pochodnych.

ESA2010 zawiera osobny rozdział poświęcony rachunkom sektora instytucji rządowych i samorządowych. Doprecyzowano w nim wytyczne dotyczące zasad rejestracji superdywidend oraz zastrzyków kapitałowych, transakcji związanych z realizacją przedsięwzięć w formule partnerstwa publiczno-prywatnego, różnego rodzaju gwarancji.

Zmiana rozporządzenia ESA, niesie ze sobą konieczność rewizji innych aktów prawnych, w tym dotyczących GFS, co może być okazją dla dodatkowych zmian w obszarze statystyk opracowywanych na potrzeby EDP. KE przedstawiła już propozycję dotyczącą zmiany definicji długu, poszerzenia zakresu zbieranych danych, zmiany organizacji procedury notyfikacyjnej.

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ